



# BEGROTING 2027-2030

## Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Inleiding	3
2. Uitgangspunten en planning	3
3. Programma regiobureau	3
4. Programma opgaven	4
5. Begroting Groene Metropoolregio 2027-2030	8
6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting	13
7. Paragrafen	13
BIJLAGEN	17

## Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2027-2030. De derde begroting die is opgesteld in het kader van de regionale agenda 2025-2028. Deze vierjarige regionale agenda vormt het fundament voor de ambities en samenwerking in 2027.

De begroting 2027-2030 is beknopt van omvang en bevat per opgave de financiële vertaling van de activiteiten, voorzien van een korte toelichting. Voor een uitgebreide beschrijving van de ambities van het programma Opgaven en de speerpunten wordt verwezen naar de regionale agenda 2025-2028.

De inwonerbijdrage voor 2027 voor het regiobureau en de vijf opgaven bedraagt € 8,99. Dit is exclusief de bijdrage aan The Economic Board (TEB) van € 1,11. De hoogte van de inwonerbijdrage is vastgesteld door de inwonerbijdrage 2026 te vermeerderen met de BRN-norm van 4,15%.

Met vriendelijke groet,  
namens het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

Arnhem, 10 september 2025

## 1. Inleiding

In de regionale agenda voor 2025-2028 gaven wij aan wat de doelen zijn die we met regionale samenwerking in deze periode willen bereiken en wat de bijdrage van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) is om dit te realiseren. De regionale agenda is op 11 september 2024 door het algemeen bestuur (AB) vastgesteld, voorzien van de begroting 2025-2028.

In 2025 zijn we van start gegaan met de uitvoering van de agenda. Onze ambitie blijft in 2026 ongewijzigd: werken aan een gezonde groei van onze regio, waarbij het accent meer en meer komt te liggen op uitvoering van onze gezamenlijke ambities.

### Intekenen op opgaven door gemeenten

Alle gemeenten hebben een vierjarige opgaveovereenkomst gesloten.

### Financieel perspectief 2027

Bij de vaststelling van de regionale agenda en de begroting 2025-2028, hebben de gemeenteraden aandacht gevraagd voor het zogenoemde *ravijnjaar* 2026. Het bestuur anticipeerde hierop, wat resulteerde in een pakket aan besparingsmaatregelen en een herziening van de inwonerbijdrage tot een bedrag van € 8,63. Deze inwonerbijdrage vormt het uitgangspunt voor de bepaling van de inwonerbijdrage voor 2027.

De inwonerbijdrage voor 2027 is vastgesteld door de inwonerbijdrage voor 2026 te verhogen met de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN)-norm van 4,15%.

### The Economic Board

In 2027 begint de vierde periode van vijf jaar van het Strategisch Plan van The Economic Board (TEB). TEB verzocht de gemeenten om voor de periode 2025-2028 subsidie te verstrekken. In deze begroting is de bijdrage per inwoner opgenomen volgens de stand van zaken per september 2025. Het AB nam op 5 februari 2025 een besluit over de indexering van de subsidie. Met ingang van 2026 wordt de jaarlijkse subsidie geïndexeerd volgens de BRN-norm. Daarmee wordt aansluiting gezocht bij de indexering van de inwonerbijdrage van de GMR.

## 2. Uitgangspunten en planning

De begroting 2027-2030 vormt de financiële uitwerking van het jaar 2027 binnen de regionale agenda 2025-2028. De activiteiten, in samenhang met vastgestelde besparingsmaatregelen voor het ravijnjaar 2026, lopen in belangrijke mate door in het begrotingsjaar 2027.

De vaststelling van de begroting door het AB is gepland op 9 september 2026.

Bij de berekening van de inwonerbijdrage is uitgegaan van het inwonertal per 1 januari 2026 en van de gemeentelijke deelname zoals vastgelegd in de ondertekende opgaveovereenkomsten.

Eventuele afwijkingen ten opzichte van deze begroting die zich gedurende het jaar 2027 voordoen, worden volgens de gedragslijn in het financieel spoorboekje 2026-2027 door begrotingswijzigingen ter besluitvorming aan het AB voorgelegd.

## 3. Programma regiobureau

Het regiobureau heeft de volgende taken:

- Het voorbereiden van de opgaven - inhoudelijk en financieel - en het zorgen voor coördinatie en integraliteit van de opgaven;
- Organisatie, voorbereiden en uitwerken van DB- en AB-vergaderingen;
- Profileren, positionering en lobby van de regio (provincie, Rijksoverheid, Euregio, Europa);
- Informatie, communicatie en ontmoeting in/van de regio (bestuurders en raden);
- Aanspreekpunt van externe partners;
- Ondersteuning en advisering van colleges en raden en de regioagendacommissie bij het regionale werk;
- Het tijdig zien en vertalen van nieuwe opgaven en kansen voor de regio;

- Bedrijfsvoering (zoals financiën, archief, privacy, juridische zaken, aanbestedingsbeleid en personeelszaken);
- Het verstrekken van de subsidie aan TEB.

Vanuit het regiobureau wordt regie gehouden op capaciteit voor communicatie, financiën, bedrijfsvoering en procesondersteuning.

De gemeente Mook en Middelaar krijgt een korting van 50% op de inwonerbijdrage voor het regiobureau.

## 4. Programma opgaven

### 4.1 Groene groeiregio

Zoals opgenomen in de regionale agenda 2025-2028 heeft de opgave Groene groeiregio twee speerpunten: verbinden van ruimtelijke opgaven en versnellen van de woningbouw (wonen in balans).

#### Verbinden van de ruimtelijke opgaven

In 2027 ligt de focus op het verder versterken en uitwerken van de vier gebiedsprogramma's, Veluwezoom, Middengebied, Liemers en Rijk van Nijmegen (RvN). De Veluwezoom en het RvN doen dat in samenhang met de grootschalige woningbouwontwikkelingen van de steden Arnhem en Nijmegen. We doen een bijdrage vanuit de inwonerbijdrage aan de gemeenten die de ambtelijke gebiedstrekkers leveren. En we doen een financiële bijdrage aan andere ondersteuning, zoals onderzoeken, expertise en coördinatie. In 2027 scherpen we de gebiedsagenda's verder aan. We werken mee aan de uitvoering van de Gelderse Omgevingsvisie en verordening. We organiseren zogenaamde integratietafels over vraagstukken die bij meerdere opgaven spelen, zoals klimaatadaptatie. We werken nauw samen met andere opgaven bij de agendering van vraagstukken op provincie- en rijksniveau. Denk aan de ontwikkelingen in de Gelderse Poort, de uitwerking van de netwerkanalyse Mobiliteit en de agendering op o.a. het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) en BO MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) en het coördineren van nieuwe subsidiemogelijkheden vanuit Rijk of provincie. Bijvoorbeeld rondom wonen en mobiliteit of natuurherstel. Daarnaast zorgen we voor of bekostigen we een regionaal planoloog (o.a. voor de aanhaking bij diversie ruimtelijke trajecten van Rijk en provincie) en een regionaal landschapsarchitect (die werkt tussen de opgaven van de GMR). Voor de bekostiging van deze activiteiten gebruiken we de inwonerbijdrage. In totaal gaat het om een bedrag van ca. € 500.000 (inclusief de post algemeen waaruit o.a. de opgavemanager, procesondersteuning en communicatie betaald worden).

#### Versnellen van de woningbouw

Via het kernteam Woondeal coördineren wij de acties vanuit de GMR/Woondeal om de woningbouw aan te jagen. Dit doen wij op verschillende manieren en met verschillende instrumenten. Belangrijke instrumenten die we in 2027 inzetten zijn:

- Organiseren van tempotafels met onder meer marktpartijen om knelpunten in woningbouw te bespreken. Dit om zo de woningbouw in de regio te kunnen versnellen.
- Een regionale projectleiderspool die gemeenten helpt en ondersteunt met ambtelijke capaciteit voor woningbouw. In 2027 gaan we na of we deze pool structureel kunnen maken.
- Data en monitoring (realisatiecijfers, prognoses, woonbehoefteonderzoek etc.)
- Diverse pilots of initiatieven om planprocessen te versnellen zoals de Fast Lane voor conceptuele of fabrieksmatige bouw of grondbeleid.
- Hulp en ondersteuning bij het opstellen van gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma's.
- Samenwerking met de provincie Gelderland als het gaat om Wonen en het versnellingssteam.
- Verdere uitbouw van de huisvesting van aandachtsgroepen, waaronder arbeidsmigranten en ouderen.

De bekostiging van de activiteiten van de Woondeal gebeurt grotendeels met twee subsidies van de provincie Gelderland (voor de uitvoering van de Woondeal, door de projectleiderspool en voor het proces, ca. € 900.000 in totaal). Daarnaast zetten we de inwonerbijdrage in voor de benodigde co-financiering van deze subsidies (ca. € 300.000). De totale inwonerbijdrage 2027 voor Groene groeiregio bedraagt. € 812.000, Daarnaast ontvangen wij jaarlijks ca. € 910.000 aan subsidie. Hiermee kunnen we de activiteiten zoals beschreven in de regionale agenda bekostigen.

## 4.2 Productieve regio

Voor de Productieve regio ligt, zoals afgesproken in de regionale agenda 2025-2028, de focus in 2027 op:

- De uitvoering van de afspraken uit het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) dat is vastgesteld door Gedeputeerde Staten in juni 2025. Focus ligt daarbij op herstructurering en intensivering van bestaande locaties. Maar we blijven ook werken aan het bieden van ruimte aan gemeenten voor nieuwe uitleg. In 2027 vindt ook de monitoring van het RPW plaats en sturen we bij waar nodig. Daarnaast blijft het Intergemeentelijk Overleg Werklocaties (IOW) nieuwe plannen toetsen aan het RPW en op basis daarvan adviseert het bestuurlijk platform Productieve regio (BPPR) de provincie. Verder blijven wij gemeenten op verschillende manieren ondersteunen. In 2026 krijgen we zicht op de (capaciteits)behoefte van gemeenten voor deze opgave. In 2027 geven we invulling aan meer gerichte ondersteuning van gemeenten. De coördinatie van het speerpunt Toekomstbestendige werklocaties is ingevuld via inhuur, omdat dit via detachering door gemeenten niet is gelukt. Kosten zijn daardoor hoger dan voorheen ingeschat. We verhogen het bedrag hiervoor voor de komende jaren van € 75.000 naar € 100.000. Vanwege druk op het proces, gevoeligheid en complexiteit is continuïteit in dit speerpunt van belang gedurende de looptijd van het RPW (tot en met 2028).
- De koers die we varen op werklocaties is sterk afhankelijk van welke economie we willen zijn. Hiervoor hebben we voorafgaand aan het huidige RPW een onderzoek gedaan: Economie van de Toekomst. Het onderzoek geeft richting. Maar er zijn nog geen scherpe keuzes gemaakt. Die behoefte is er nu wel. Kunnen scherpere keuzes in welke economie we willen zijn? En wat betekent dat voor werklocaties en de monitoring in 2027, voor huisvesting van arbeidsmigranten etc. Daarvoor is verdieping nodig van Economie van de Toekomst. Dit proces starten we in 2026. In 2027 volgt besluitvorming. Dit doen we binnen de bestaande kaders.
- Om de dienstverlening aan het mkb te vergroten blijven wij de samenwerking en kennisdeling tussen alle betrokken partijen faciliteren. De samenwerking is in 2026 flink verstevigd en de acties die voortkomen uit deze samenwerking blijven we begeleiden.
- Een van de acties is het ontwikkelen van de doorverwijstool Regiolink die op dit moment nog in de testfase zit. De tool verwijst mkb'ers met vragen naar het juiste publieke loket. Regiolink moet in 2027 en de jaren erna worden onderhouden, doorontwikkeld en uitgebreid. Deels gefinancierd door de stakeholders, deels door de GMR. Hiervoor nemen we € 10.000 extra op in de begroting voor 2027 en verder.
- De regio sluit ook aan bij het Nationale Actieplan mkb-dienstverlening. Doel is om 5000 ondernemers uit onze regio in 2028 te bereiken, activeren en ondersteunen bij het toekomstbestendig maken en houden van hun bedrijf. TEB voert regie, maar wel samen met de brede stakeholdersgroep. Voor 2027, 2028 en 2029 is € 100.000 per jaar gevraagd aan het Rijk voor verdere uitrol. De toezegging hiervoor is nog niet definitief. Uitgaande van de rijksbijdrage van € 100.000 is co-financiering nodig van eenzelfde bedrag. Dit draagt de triple helix. Voor 2026 draagt de GMR € 8.000 bij. Het voorstel is om dit bedrag ook voor de komende jaren in te brengen. De kosten voor 2027 e.v. worden daarom verhoogd met € 8.000. Mocht de rijksbijdrage niet doorgaan, dan vervalt deze verhoging. In totaal (Regiolink borging en bijdrage Nationale Actieplan mkb) komt de verhoging daarmee op € 18.000.
- Uitvoering van de Roadmap logistiek. Het gaat daarbij om het signaleren van externe ontwikkelingen, het versterken en verschonen van multimodaliteit, het slimmer maken van de aanpak laadinfrastructuur en ruimtelijke inpassing.

### Economische monitor

Gezien de bezuinigingen, is besloten de Economische monitor niet meer jaarlijks op te stellen maar om het jaar. In 2026 en 2028 verschijnt er daarom geen Economische monitor. Voor wat betreft de Economische monitor nam het DB op 20 augustus 2025 het besluit om de komende twee edities enkelvoudig aan te besteden aan Moventem. Voor 2026 staat hiervoor €80.000 op de begroting voor de Economische Monitor die begin 2027 verschijnt.

### Human Capital

Het bestuurlijk platform Productieve regio gaf aan dat het belangrijk is om de bijdrage aan het Human Capital Akkoord structureel te maken. De huidige afspraken lopen eind 2026 af. Het proces om hier concrete invulling aan te geven (zowel inhoudelijk al financieel) starten we begin 2026. Om welk bedrag het gaat vanaf 2027 is daarom nog niet duidelijk. Vooralsnog gaan we in de begroting uit van het doortrekken van het huidige bedrag van € 158.000 per jaar.

## 4.3 Ontspannen regio

### Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied

Voor de versterking van het groen-blauw raamwerk en landelijk gebied voeren we in 2027 de uitvoeringsagenda groen-blauw raamwerk en landelijk gebied verder uit. Waar nodig, actualiseren we deze. Hiervoor zijn naast de inwonerbijdrage, externe middelen beschikbaar uit drie subsidies: een subsidie voor de coördinatie van het groen-blauw raamwerk en twee subsidies voor de gebiedsaanpakken beekherstel Oostelijke beekdalen Veluwezoom en Blauwe motor, groene mantel.

### Recreatie en toerisme

Het speerpunt recreatie en toerisme richt zich op de ontwikkeling van vijf verhaallijnen: De rivier, je kunt er niet omheen, Romeins verleden, WO II, Gezond en lekker leven en Verrassende en verborgen verhalen. We doen dit op basis van het ambitedocument verhaallijnen en de uitwerkingen die per verhaallijn zijn gemaakt. Waar mogelijk, koppelen we de ontwikkeling van de verhaallijnen aan het verbeteren van ons wandelroutenetwerk. Vooralsnog hebben we hier alleen inwonerbijdrage voor beschikbaar. Het organiseren van externe financiële middelen voor de verhaallijnen is een aandachtspunt voor zowel 2026 als 2027.

Samen met het speerpunt groen-blauw raamwerk en landelijk gebied en de andere opgaven, waaronder Groene groeiregio, blijven we inzetten op een betere spreiding van recreatie en toerisme over de regio. We doen dit door in de gebiedsprogramma's in beeld te brengen welke kansen en belemmeringen er zijn voor recreatie en toerisme en welke acties genomen kunnen worden om een betere spreiding te realiseren. We bekostigen dit uit de inwonerbijdrage.

### Cultuur

We voeren het regioplan cultuur verder uit. Hiervoor zijn middelen beschikbaar vanuit de inwonerbijdrage en een subsidie van de provincie. De GMR coördineert de uitvoering van het regioplan. De subsidie loopt via penvoerder gemeente Arnhem en komt dus niet in zijn geheel terug in de begroting van Ontspannen regio. Wel wordt uit deze subsidie een deel van de coördinatie bekostigd.

## 4.4 Verbonden regio

We werken voor de Verbonden regio in 2027 aan twee speerpunten: 'Duurzame mobiliteit en gedrag' en 'Voorzieningen en infrastructuur'.

Met de bijdrage van het Rijk in het kader van de WOKT (Woningbouw op korte termijn) en investeringen in grootschalige woningbouwlocaties ter hoogte van meer dan € 300 miljoen kan de regio een flinke stap zetten in het verbeteren van de bereikbaarheid. Er blijft echter nog steeds een investeringsbehoefte bestaan. In 2026 is het uitvoeringsprogramma Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP) gerealiseerd. Samen met de betrokken gemeenten zijn de specifieke projecten

geprioriteerd en geprogrammeerd voor 2027 en daarna. Onze projecten/processen voor 2027 passen binnen de afspraken van het RMP.

### Speerpunt Duurzame mobiliteit en gedrag

Gedragsaanpak op mobiliteit vergt een lange adem. Voor 2027 houden we vast aan kaders van het programma Slim & Schoon Onderweg. Scherpere CO<sub>2</sub>-regels zorgen ervoor dat we specifiek inzetten op de werkgeversaanpak, bewonersaanpak, regionale deelmobiliteit, duurzame logistiek en versnelde uitrol van laadinfrastructuur.

Naast de GMR zijn de provincie, het Rijk en de gemeenten Arnhem en Nijmegen co-financiers van het programma Slim & Schoon Onderweg. In 2026 is een meerjarige subsidie (2026 en 2027) aangevraagd, waarbij alle partijen hun bijdrage voor 2026 en 2027 toezegden.

### Speerpunt Voorzieningen en infrastructuur

In 2027 concretiseren wij een drietal gebiedsaanpakken en werkten we een aantal mobiliteitsafspraken met het Rijk uit. We willen verbinding tussen de economische kerngebieden Nijmegen-Eindhoven (zuidflank regio) versterken. We positioneren de spoor-as Nijmegen-Wijchen-Oss-Den Bosch (onderdeel van de 'Ijssellijn' tussen Zwolle en Roosendaal) op provinciaal en Rijksniveau en streven via BOL en/of BO MIRT naar een MIRT-onderzoekstatus voor het traject Arnhem-Nijmegen-Eindhoven. Daarnaast continueren wij ons pleidooi voor verbreding van de A50 en koersen op het opnieuw opstarten van de gepauzeerde MIRT-verkenning. Om de bereikbaarheid in de zuidflank op peil te houden, vragen we het Rijk om (compenserende) investeringen in:

- Het regionale (door-)fietsnetwerk (bijv. Wijchen-Oss).
- OV, waaronder hoogwaardige busverbindingen.
- Fietsinfrastructuur, waaronder een fietsbrug over de Maas.

Voor drie doorfietsroutes zijn samenwerkingsovereenkomsten getekend. Daarnaast zijn wij als regio actief betrokken bij de voorbereidingen en planvoorbereiding van het VeluweWaalpad en het uitwerken van 2-3 hubs.

## 4.5 Circulaire regio

Over de begroting 2027 van de Circulaire regio zijn onderstaande ontwikkelingen het vermelden waard.

We zetten weer flinke stappen om samen met onze partners onze regio circulair te ontwikkelen. We gaan door met inspireren, aanjagen, kennisdelen en verbinden van partijen. Bijvoorbeeld op het befaamde jaarevent, dat inmiddels een goede traditie is geworden. Maar ook door gemeenten te helpen om hun vastgoed te verduurzamen en ze te helpen bij het circulair inkopen van producten. In de Grond-, Weg- en Waterbouwsector is ook in 2027 nog veel te winnen bij gemeentelijke aanbestedingen.

We helpen gemeenten met circulair opdrachtgeverschap. Dat voorkomt dat alle gemeenten in onze regio zelf veel specialistische kennis en ervaring moeten opbouwen.

Het Regio Deal project 'Toekomstbesteding bouwen' gaat in 2027 het vierde jaar in en komt tot een afronding. Hierbij gaat het om een bedrag van gemiddeld € 430.000 per jaar. Mocht verlenging na 2027 noodzakelijk zijn, dan moeten we hiervoor aanvullende financiering zoeken.

Het speerpunt Water en Klimaatadaptatie leverde in 2026 de resultaten op van het project Pathways2Resilience. Die resultaten zijn een eerste verkenning voor de investeringen en innovaties die nodig zijn voor een klimaatbestendige regio. Hierbij is het accent komen te liggen op klimaatbestendig bouwen en ontwikkelen. Hier geven we in 2027 een vervolg aan, mits we er financiële dekking voor kunnen krijgen.

De aanpak voor de Regionale Energiestrategie (RES) krijgt in 2027 verdere invulling. Naast de inwonerbijdrage beschikken we jaarlijks over een rijksbijdrage van € 510.000. Gemeenten worden geholpen met het realiseren van grote wind- en zonprojecten om de laatste 0,3 TWh van ons bod voor elkaar te krijgen. Daarnaast krijgt de uitvoering van de regionale warmtestrategie een vervolg

en zetten we noodzakelijke stappen in het terugdringen van de netcongestieproblematiek in onze regio.

De invulling van de RES heeft inmiddels een breder karakter gekregen. Integraal programmeren en de ontwikkeling van een regionaal energiesysteem maken een essentieel onderdeel uit van het takenpakket. Het Rijk heeft voor de duur van twee jaar hiervoor extra middelen aan RES-regio's toegekend. Het gaat om tweemaal € 370.500, grotendeels te besteden in de jaren 2025 en 2026. We verwachten dat deze financiering in 2027 wordt voortgezet. Maar dit kunnen we nu nog niet begroten. Een aantal bestuurders van deze opgave heeft aangegeven deze aanpak te willen voortzetten. Mocht het Rijk de extra middelen niet willen continueren, dan wordt een extra beroep op de inwonerbijdrage niet uitgesloten.

Ook voor de warmtestrategie zijn extra middelen toegekend, via een specifieke uitkering die in meerdere tranches beschikbaar komt. We dienen een verlengingsverzoek in om over een klein deel van de beschikbare middelen uit 2026 nog in 2027 te kunnen beschikken.

We ondersteunen in 2027 daarnaast met behulp van het restant Rijksmiddelen die we eind 2024 hebben ontvangen gemeenten bij het natuurinclusief inrichten van duurzame energieprojecten. Gelet op de bezuinigingstaakstelling, is afgesproken om vanaf het jaar 2027 € 65.000 te bezuinigen op de inwonerbijdrage voor de uitvoering van RES-taken en te onderzoeken of deze bezuiniging is te vermeerderen met € 35.000 tot in totaal € 100.000. Dit blijkt net als in 2026 haalbaar te zijn voor het jaar 2027. Echter voor de jaren 2028 e.v. kunnen we dit nog niet garanderen en is dit afhankelijk van beschikbare rijksmiddelen. We vullen deze bezuiniging in 2027 in, door lasten te dekken vanuit een restant rijksmiddelen uit eerdere jaren.

Voor het Regionaal Expertisecentrum Energie (REE) zijn eveneens extra middelen verworven via de Regio Deal en op grond van de SPUK-regeling. Het gaat om subsidies van samen € 230.000 per jaar voor de jaren 2024-2027.

De vernieuwing of verlenging van het gezamenlijke gascontract staat in 2027 op de rol. Het huidige contract loopt immers eind 2028 af.

## 5. Begroting Groene Metropoolregio 2027-2030

### 5.1 Inleiding

De begroting is opgebouwd uit twee programma's:

1. Programma regiobureau
2. Programma opgaven

De begroting is opgesteld voor de jaren 2027-2030 en materieel sluitend.

Het benodigde budget voor het programma regiobureau wordt gefinancierd uit bijdragen van de zeventien deelnemende gemeenten en een bijdrage van de provincie. Voor de berekening van deze gemeentelijke bijdragen wordt het inwoneraantal per 1 januari 2026 als verdeelsleutel gehanteerd (zie bijlage 3).

Naast de gemeentelijke bijdrage voor de kosten van het regiobureau, betalen de gemeenten een bijdrage (subsidie) voor TEB. De GMR beschikt op grond van de gemeenschappelijke regeling over de bevoegdheid om namens de colleges subsidie te verstrekken aan TEB. Deze subsidie wordt verantwoord binnen het programma regiobureau. Voor 2027 is begroot dat veertien gemeenten een bijdrage aan TEB leveren, eveneens op basis van het inwoneraantal per 1 januari 2026. De subsidie aan TEB bedraagt € 1,11 per inwoner. Het algemeen bestuur besloot op 5 februari 2025 dat deze subsidie met ingang van 2026 jaarlijks wordt geïndexeerd volgens de BRN-norm.

De middelen voor het programma opgaven zijn enerzijds afkomstig van gemeenten die intekenen op specifieke opgaven en anderzijds van subsidies en externe bijdragen van het Rijk, provincies en overige partners, waaronder koepelorganisaties, onderwijsinstellingen en bedrijven.

Samengevat zijn voor 2026 de bijdragen per inwoner als volgt:

	2027	2026
Programma Regiobureau <sup>1</sup>	€ 2,95	€ 2,83
Programma Opgaven		
Groene groeiregio	€ 1,04	€ 1,00
Productieve regio	€ 0,94	€ 0,90
Ontspannen regio	€ 0,91	€ 0,87
Verbonden regio	€ 1,58	€ 1,52
Circulaire regio	€ 1,57	€ 1,51
subtotaal	€ 6,04	€ 5,80
Totaal	€ 8,99	€ 8,63

## 5.2 Programma regiobureau

### Jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat afzonderlijke aandacht moet worden besteed aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten met een vergelijkbaar volume. Zoals uit de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling blijkt, wordt voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume geen voorziening getroffen of op een andere wijze een verplichting opgenomen. Alle arbeidskosten gerelateerde verplichtingen zijn in de exploitatiebegroting verwerkt.

### Investeringsbegroting

De organisatie verwacht in 2027 geen investeringen te plegen, daarom ontbreekt de investeringsbegroting en daarmee toe te kennen investeringskredieten.

### Begroting Programma regiobureau

(bedragen x € 1.000)

Regiobureau	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
<b>Lasten</b>						
1.1 Salarissen en sociale lasten	0.4	1.541	1.709	1.709	1.709	1.709
3.5.1 Ingeleend personeel	0.4	195	195	90	90	90
3.8 Overige goederen en diensten	0.4	842	876	876	876	876
5.1 Rentelasten	0.4	0	0	0	0	0
7.3 Afschrijvingen	0.4	12	14	14	14	14
<b>Totaal lasten</b>		<b>2.590</b>	<b>2.794</b>	<b>2.689</b>	<b>2.689</b>	<b>2.689</b>
<b>Baten</b>						
3.8 Overige goederen en diensten	0.4	137	240	240	240	240
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0.4	2.202	2.309	2.309	2.309	2.309
4.3.4 Inkomensoverdrachten - provincies	0.4	105	105	0	0	0
5.1 Rentebaten	0.4	146	140	140	140	140
<b>Totaal baten</b>		<b>2.590</b>	<b>2.794</b>	<b>2.689</b>	<b>2.689</b>	<b>2.689</b>
<b>Saldo</b>		<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Aantal inwoners deelnemende gemeenten t-1		777.929	782.665	782.665	782.665	782.665
<b>Bijdrage per inwoner</b>		<b>€ 2,83</b>	<b>€ 2,95</b>	<b>€ 2,95</b>	<b>€ 2,95</b>	<b>€ 2,95</b>

## Subsidie TEB

(bedragen x € 1.000)

The Economic Board	2026	2027	2028	2029	2030
Aantal deelnemende gemeenten vanuit GMR	13	14	14	14	14
Aantal inwoners per t-1	712.006	731.948	731.948	731.948	731.948
Totale subsidie door GMR verstrekt	762	812	812	812	812
<b>Bijdrage per inwoner</b>	<b>€ 1,07</b>	<b>€ 1,11</b>	<b>€ 1,11</b>	<b>€ 1,11</b>	<b>€ 1,11</b>

## 5.3 Programma opgaven

De financiële uitwerking van de opgaven is ook dit jaar voorbereid in het betreffende bestuurlijke opgaveteam (BOT). Uitgangspunt is dat de regionale agenda 2025-2028 verder uitgevoerd wordt in 2027.

(bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029	2030
<b>Lasten (per opgave)</b>					
Groene groei regio	1.819	1.724	814	814	814
Productieve regio	686	718	863	779	863
Ontspannen regio	664	1.150	702	702	702
Verbonden regio	1.184	1.237	1.237	1.237	1.237
Circulaire regio	3.087	2.386	1.216	1.216	1.216
<b>Totaal lasten</b>	<b>7.440</b>	<b>7.214</b>	<b>4.831</b>	<b>4.747</b>	<b>4.831</b>
<b>Baten (per financieringsstroom)</b>					
Inwonerbijdrage deelnemende gemeenten	4.481	4.686	4.831	4.747	4.831
Andere bijdrage deelnemende gemeenten	0	0	0	0	0
Subsidies	2.959	2.527	0	0	0
Overige baten	0	0	0	0	0
<b>Totaal baten</b>	<b>7.440</b>	<b>7.214</b>	<b>4.831</b>	<b>4.747</b>	<b>4.831</b>
<b>Saldo</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

## 5.4 Totaaloverzicht begroting per taakveld

(bedragen x € 1.000)

	2026	2027	2028	2029	2030
<b>Lasten</b>					
0.0 Bestuur en ondersteuning					
0.4 Overhead	3.953	4.230	4.205	4.121	4.205
subtotaal	3.953	4.230	4.205	4.121	4.205
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1 Verkeer en vervoer	652	691	691	691	691
subtotaal	652	691	691	691	691
3.0 Economie					
3.1 Economische ontwikkeling	4.223	3.555	2.451	2.451	2.451
subtotaal	4.223	3.555	2.451	2.451	2.451
5.0 Sport, cultuur en recreatie					
5.5 Cultureel erfgoed	497	967	519	519	519
subtotaal	497	967	519	519	519
8.0 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing					
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.254	1.156	246	246	246
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	213	221	221	221	221
subtotaal	1.466	1.377	467	467	467
<b>Totaal Lasten</b>	<b>10.791</b>	<b>10.820</b>	<b>8.332</b>	<b>8.248</b>	<b>8.332</b>
<b>Baten</b>					
0.0 Bestuur en ondersteuning					
0.4 Overhead	3.953	4.230	4.205	4.121	4.205
subtotaal	3.953	4.230	4.205	4.121	4.205
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1 Verkeer en vervoer	652	691	691	691	691
subtotaal	652	691	691	691	691
3.0 Economie					
3.1 Economische ontwikkeling	4.223	3.555	2.451	2.451	2.451
subtotaal	4.223	3.555	2.451	2.451	2.451
5.0 Sport, cultuur en recreatie					
5.5 Cultureel erfgoed	497	967	519	519	519
subtotaal	497	967	519	519	519
8.0 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing					
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.254	1.156	246	246	246
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	213	221	221	221	221
subtotaal	1.466	1.377	467	467	467
<b>Totaal Baten</b>	<b>10.791</b>	<b>10.820</b>	<b>8.332</b>	<b>8.248</b>	<b>8.332</b>
<b>Saldo</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

## 5.5 Geprognoteerde balans

(bedragen x € 1.000)

	31-dec-25	31-dec-26	31-dec-27	31-dec-28	31-dec-29	31-dec-30
<b>Activa</b>						
<b>Materiële vaste activa</b>						
Investeringen met economisch nut	124	110	96	82	68	54
	124	110	96	82	68	54
<b>Financiële vaste activa</b>						
Overige uitzetten met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	5	20	20	20	20	20
	5	20	20	20	20	20
<b>Uitzettingen met een rentetypische looptijd &lt; 1 jaar</b>						
Vorderingen op openbare lichamen	1.576	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.310	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
<b>Liquide middelen</b>						
	1.511	100	100	100	100	100
<b>Overlopende activa</b>						
	649	224	238	252	266	280
	7.046	6.324	6.338	6.352	6.366	6.380
<b>Totaal activa</b>	<b>7.174</b>	<b>6.454</b>	<b>6.454</b>	<b>6.454</b>	<b>6.454</b>	<b>6.454</b>
<b>Passiva</b>						
<b>Eigen Vermogen</b>						
Algemene reserve	100	100	100	100	100	100
Onverdeeld resultaat boekjaar	249	-	-	-	-	-
	349	100	100	100	100	100
<b>Voorzieningen</b>						
	31	-	-	-	-	-
<b>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd &lt; 1 jaar</b>						
Overige schulden	1.840	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400
<b>Overlopende passiva</b>						
	4.955	4.955	4.955	4.955	4.955	4.955
	6.795	6.355	6.355	6.355	6.355	6.355
<b>Totaal passiva</b>	<b>7.174</b>	<b>6.454</b>	<b>6.454</b>	<b>6.454</b>	<b>6.454</b>	<b>6.454</b>

## 5.6 Financiële kengetallen

	2026	2027	2028	2029	2030
Netto schuldquote	48,92%	58,28%	75,89%	76,67%	75,89%
Solvabiliteitsratio	4,87%	1,55%	1,55%	1,55%	1,55%
Structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Het solvabiliteitsrisico laat zien in welke mate de organisatie in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

De structurele exploitatieruimte is een financieel kengetal dat inzicht geeft in hoeveel ruimte de organisatie heeft om structurele tegenvallers op te vangen.

De voorgeschreven financiële kengetallen in de begroting 2027-2030 zijn gebaseerd op de formele meerjarenraming volgens het BBV. Daarbij is relevant dat een belangrijk deel van de inkomsten van de GMR afkomstig is uit subsidies en projectbijdragen die pas kunnen worden opgenomen zodra sprake is van een juridisch afdwingbare verplichting. Omdat deze verwachte middelen niet in de begroting mogen worden verwerkt, blijven zij ook buiten de geprognoteerde balans. Hierdoor kunnen enkele kengetallen, zoals solvabiliteit en schuldpositie, een beperkt of minder representatief beeld geven van de feitelijke financiële positie tijdens de uitvoering.

## 6. Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Samenwerkingsverbanden zijn vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting, ingeval aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan:

1. De activiteiten van het samenwerkingsverband moeten worden verricht voor de onmiddellijk of middellijke participerende publiekrechtelijke rechtspersonen;
2. De activiteiten zouden de participanten in het samenwerkingsverband niet tot belastingplicht hebben geleid of zouden zijn vrijgesteld als zij de activiteiten zelf zouden hebben verricht;
3. De participanten moeten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten van het samenwerkingsverband bijdragen in kosten van het samenwerkingsverband. Bij een gemeenschappelijke regeling wordt geacht hieraan te zijn voldaan.

Deze vrijstelling is nadrukkelijk bedoeld voor activiteiten die worden verricht aan of ten behoeve van de deelnemers aan een samenwerkingsverband, en voor activiteiten ten behoeve van of aan een derde partij. De vrijstelling heeft uitsluitend betrekking op het overschot dat wordt gerealiseerd door leveringen aan de deelnemende gemeenten. Indien winst wordt gerealiseerd in verband met leveringen aan derden, is hierover in beginsel vennootschapsbelasting verschuldigd. Deze regeling vindt haar juridische grondslag in artikel 2, derde lid, onderdeel c, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, waarin de zogenoemde *overheidsvrijstelling* is vastgelegd.

De GMR verricht voor derden vooral werk voor “activiteiten verricht in verband met de uitoefening van een overheidstaak of van een publiekrechtelijke bevoegdheid”. Daarbij worden de werkzaamheden kostendekkend uitgevoerd.

De organisatie voldoet aan bovenstaande drie voorwaarden en is derhalve vrijgesteld voor de vennootschapsbelasting.

## 7. Paragrafen

### 7.1 Risico's en weerstandsvermogen

Op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient de GMR in de paragraaf *Weerstandsvermogen* inzicht te verschaffen in de robuustheid van de begroting.

Het weerstandsvermogen van de GMR betreft het vermogen om niet-structurele financiële tegenvallers op te vangen, zodat de uitvoering van taken kan worden gecontinueerd.

De GMR onderschrijft de principes van risicomanagement en risicobeheersing. Dit betekent dat risico's worden gekoppeld aan doelstellingen en dat maatregelen worden getroffen om deze risico's te beperken of te beheersen.

#### Beleid t.a.v. reserves en voorzieningen

De GMR heeft een reserve voor het exploitatierisico, i.c. de algemene reserve, gevormd. Deze reserve (€ 100.000) wordt toereikend geacht gelet op de voorwaarden in de gemeenschappelijke regeling.

#### Stille reserves

De GMR heeft geen stille reserves.

#### Stelposten

In de begroting 2027 is een stelpost van € 100.000 opgenomen. Dit bedrag is gereserveerd voor uitgaven die ten tijde van het opstellen van deze begroting nog niet voorzien waren.

#### Risico's

De risico's kunnen worden ingedeeld in:

##### 1. Risico's voortvloeiend uit het eigen beleid

Er zijn risico's die voortvloeien uit het eigen beleid. Ter opvang van eventuele kortingen op de exploitatie is, in overeenstemming met artikel 31, lid 8, van de gemeenschappelijke regeling, een reserve gevormd van in totaal € 100.000.

## 2. Risico's voortvloeiend uit het beleid van een hogere overheid

Het risico dat een deelnemende gemeente niet aan haar betalingsverplichting (de inwonerbijdrage) voldoet, wordt als zeer gering ingeschat. Bovendien is in artikel 29, lid 6, van de gemeenschappelijke regeling vastgelegd dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat het samenwerkingsverband te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te voldoen.

## 3. Risico's voortvloeiend uit de samenwerking met andere gemeenten en instanties

Gelet op de voorgaande punten en de mogelijkheid tot flexibele inzet van adviseurs kan het wegvallen van financiering door gemeenten, de provincie of andere partijen worden opgevangen door het beëindigen van de flexibele inzet. Het risico dat verschuldigde bedragen niet worden voldaan, wordt als zeer gering ingeschat. Als dit zich toch voordoet, worden de betreffende projecten tijdelijk stilgelegd en wordt de flexibele inzet direct afgebouwd.

## 4. Risico's voortvloeiend uit doen/nalaten van derden

De risico's worden beperkt door het hanteren van onze eigen inkoopvoorwaarden.

## 5. Risico's voortvloeiend uit voor de regio niet te beïnvloeden autonome ontwikkelingen

Met ingang van 2025 handhaaft de Belastingdienst actief op de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (Wet DBA). Deze wet beoogt schijnzelfstandigheid tegen te gaan en duidelijkheid te verschaffen over de arbeidsrelatie tussen opdrachtgevers en zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). De beëindiging van het handhavingsmoratorium maakt onderdeel uit van de maatregelen ter bestrijding van schijnconstructies en draagt bij aan meer zekerheid op de arbeidsmarkt. Organisaties die zzp'ers inhuren voor werkzaamheden die zij feitelijk niet zelfstandig uitvoeren, lopen het risico op boetes en naheffingen.

### Secundaire arbeidsvoorwaarden

Op grond van de gemeenschappelijke regeling volgt de GMR de cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO), waarin de secundaire arbeidsvoorwaarden zijn vastgelegd.

### Werkkostenregeling

De werkkostenregeling (WKR) is per 1 januari 2020 aangepast. Over de eerste € 400.000 van de fiscale loonsom geldt een vrijstellingspercentage van 1,92%. Voor het deel van de fiscale loonsom boven € 400.000 blijft het percentage 1,2%. Daarnaast hoeven bepaalde kostensoorten niet langer ten laste van de WKR te worden gebracht. Voor vergoedingen die de vrije ruimte overschrijden, is een eindheffing van 80% verschuldigd.

## 7.2 Financiering

### Algemeen

De begroting van de GMR wordt in overwegende mate gefinancierd door de deelnemende gemeenten. De in artikel 29, lid 1, van de gemeenschappelijke regeling vastgelegde afspraak over de gemeentelijke bijdragen waarborgt dat de inkomende en uitgaande geldstromen in evenwicht blijven. Financiering van de organisatie door middel van het aantrekken van leningen is niet aan de orde.

### Rentelasten/baten

De GMR heeft met de Rabobank een rekening-courantovereenkomst afgesloten en maakt gebruik van schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën. De renteopbrengsten en -lasten worden niet toegerekend aan de afzonderlijke taakvelden.

### Financieringspositie

De GMR kent geen langlopende financieringsmiddelen.

### Rente-risiconorm

De GMR heeft geen vaste schuld en daarom is de rente-risiconorm niet van toepassing.

## 7.3 Bedrijfsvoering

### Algemeen

Op grond van artikel 14 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de organisatie gehouden de stand van zaken en de voornemens met betrekking tot de bedrijfsvoering weer te geven. De deelnemende gemeenten hebben gekozen voor een compacte organisatie van het regiobureau, die ten dienste staat van de opgavegerichte samenwerking.

De taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van de GMR en in de onderliggende regelingen en mandaatbesluiten. Voor de realisatie van de hoge ambities in het programma, gericht op de uitvoering van de regionale visie en agenda, is een efficiënt en slagvaardig bureau noodzakelijk.

Voor bureau-ondersteunende taken, zoals archiefbeheer en personeelszaken, wordt gebruik gemaakt van de dienstverlening van de gemeente Nijmegen. Voor juridische zaken ondersteunt de gemeente Arnhem de GMR.

De GMR is een netwerksamenwerking. Uitgangspunt daarbij is dat de samenwerking wordt ondersteund door een regiobureau, waarbij optimaal gebruik wordt gemaakt van de in de gemeenten aanwezige capaciteit en kennis.

### Financiën

De ontwikkeling van een adequate bedrijfsvoering – waaronder de scheiding van functies, de inrichting van de administratieve organisatie, bewaking, verantwoording en rechtmatigheid – is een continu proces. De regiodirecteur is tekeningsbevoegd en beschikt over mandaat om betalingsopdrachten te verstrekken. De controller is verantwoordelijk voor het beheer en de regie over de financiële organisatie, terwijl de administratieve verwerking wordt uitgevoerd door aaff.

### BTW

De bedragen in de begroting zijn exclusief btw. De betaalde btw wordt door de regiogemeenten gecompenseerd. Deze zogenoemde *doorschuif-btw* of *transparante btw* wordt in de jaarrekening verantwoord en is opgenomen op de balans.

### Personeelszaken

Op het personeel van de GMR is de rechtspositie van toepassing, zoals is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling. Voor de inzet van de bedrijfsgezondheidsdienst wordt gebruik gemaakt van de dienstverlening van de gemeente Nijmegen. Een personeelsconsulent van deze gemeente fungeert ook als adviseur van de GMR en is het primaire aanspreekpunt voor het personeel. Ook de salarisadministratie verzorgt de gemeente Nijmegen.

### Automatisering

In 2027 maakt de GMR gebruik van de diensten van een ICT-dienstverlener. Deze dienstverlener ondersteunt de organisatie en adviseert bij de aanschaf van hardware.

### Interne zaken

De postregistratie vindt plaats op het regiobureau. Vanuit het regiobureau worden de verslaglegging, correspondentie en het agendabeheer voor het bestuur verzorgd. Informatiemanagement, privacy officer en FG diensten worden ingehuurd bij een particuliere dienstverlener.

### Huisvesting

De GMR huurt kantoorruimte in het WTC-gebouw (blauwe toren) in Arnhem. Voor de afdeling Public Affairs wordt daarnaast kantoorruimte gehuurd in Brussel.

### Overhead

Volgens het *Wijzigingsbesluit vernieuwing BBV* dienen de kosten van overhead, overeenkomstig de definitie in de notitie *Overhead* van de commissie BBV, inzichtelijk te worden gemaakt. In paragraaf 5.2 is de specificatie van de overheadkosten van het regiobureau opgenomen. Daarnaast is binnen het programma *Opgaven* per opgave een post overhead opgenomen voor de managementkosten.

## Rechtmatigheid

Het algemeen bestuur stelt vooraf de kaders en normen vast voor de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur en voor de controle op getrouwheid door de accountant. Gedurende het jaar geeft het dagelijks bestuur uitvoering aan de vastgestelde kaders en normen. In de jaarstukken legt het dagelijks bestuur verantwoording af over de rechtmatigheid.

## 7.4 Verbonden partijen

In overeenstemming met artikel 1 van het *Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten* (BBV) wordt onder een verbonden partij verstaan: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. De GMR heeft zelf geen verbonden partijen, met dien verstande dat zij voor de regiogemeenten wél als verbonden partij wordt beschouwd. In de Gemeentewet is bepaald dat de kosten van gemeenschappelijke regelingen behoren tot de verplichte uitgaven van gemeenten. In de Gemeenschappelijke Regeling is vastgelegd dat de verdeling van deze kosten tussen de regiogemeenten plaatsvindt op basis van het inwoneraantal per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

## 7.5 Ontwikkeling van het EMU saldo

(bedragen x € 1.000)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030
	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-		-	-	-	-
2 Mutatie (im)materiële vaste activa	-21	-12	-14	-14	-14	14
3 Mutatie voorzieningen (dotatie - onttrekkingen)	-		-	-	-	-
4 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-		-	-	-	-
5 Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van de financiële vaste activa	-		-	-	-	-
<b>Berekend EMU-saldo</b>	<b>-21</b>	<b>-12</b>	<b>-14</b>	<b>-14</b>	<b>-14</b>	<b>14</b>

## BIJLAGEN

### Bijlage 1: Inwoneraantallen per gemeente

Deelnemers	1-1-2025	1-1-2026
Arnhem	169.302	172.002
Berg en Dal	35.556	35.706
Beuningen	26.742	26.871
Doesburg	11.120	11.172
Druten	19.748	20.015
Duiven	24.937	24.856
Heumen	16.866	16.977
Lingewaard	47.655	47.804
Mook en Middelaar	8.103	8.190
Nijmegen	188.981	189.850
Overbetuwe	49.553	49.259
Renkum	31.498	31.355
Rheden	43.785	43.848
Rozendaal	1.836	1.836
Westervoort	15.202	15.250
Wijchen	41.833	42.104
Zevenaar	45.212	45.570
<b>Totaal</b>	<b>777.929</b>	<b>782.665</b>

## Bijlage 2: Deelnemende gemeenten

Gemeenten	Regiobureau	TEB	Groene groeiregio	Productieve regio	Ontspannen regio	Verbonden regio	Circulaire regio
Arnhem	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Berg en Dal	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Beuningen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Doesburg	ja	nee	ja	nee	nee	ja	ja
Druten	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Duiven	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Heumen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Lingewaard	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Mook en Middelaar	ja	nee	ja	nee	ja	ja	nee
Nijmegen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Overbetuwe	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Renkum	ja	nee	ja	ja	ja	ja	ja
Rheden	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Rozendaal	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Westervoort	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Wijchen	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Zevenaar	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
<b>Totaal</b>	<b>17</b>	<b>14</b>	<b>17</b>	<b>15</b>	<b>16</b>	<b>17</b>	<b>16</b>

### Bijlage 3: Bijdrage per gemeente

Gemeenten	Regiobureau	TEB	Groene groeiregio	Productieve regio	Ontspannen regio	Verbonden regio	Circulaire regio	Totaal
<b>Bedrag per</b>	€ <b>2,95</b>	€ <b>1,11</b>	€ <b>1,04</b>	€ <b>0,94</b>	€ <b>0,91</b>	€ <b>1,58</b>	€ <b>1,57</b>	
Arnhem	507.406	190.922	178.882	161.682	156.522	271.763	270.043	1.737.220
Berg en Dal	105.333	39.634	37.134	33.564	32.492	56.415	56.058	360.631
Beuningen	79.269	29.827	27.946	25.259	24.453	42.456	42.187	271.397
Doesburg	32.957	0	11.619	0	0	17.652	17.540	79.768
Druten	59.044	22.217	20.816	18.814	18.214	31.624	31.424	202.152
Duiven	73.325	27.590	25.850	23.365	22.619	39.272	39.024	251.046
Heumen	50.082	18.844	17.656	15.958	15.449	26.824	26.654	171.468
Lingewaard	141.022	53.062	49.716	44.936	43.502	75.530	75.052	482.820
Mook en Middelaar	12.080	0	8.518	0	7.453	12.940	0	40.991
Nijmegen	560.058	210.734	197.444	178.459	172.764	299.963	298.065	1.917.485
Overbetuwe	145.314	54.677	51.229	46.303	44.826	77.829	77.337	497.516
Renkum	92.497	0	32.609	29.474	28.533	49.541	49.227	281.881
Rheden	129.352	48.671	45.602	41.217	39.902	69.280	68.841	442.865
Rozendaal	5.416	2.038	1.909	1.726	1.671	2.901	2.883	18.544
Westervoort	44.988	16.928	15.860	14.335	13.878	24.095	23.943	154.025
Wijchen	124.207	46.735	43.788	39.578	38.315	66.524	66.103	425.250
Zevenaar	134.432	50.583	47.393	42.836	41.469	72.001	71.545	460.257
<b>Totaal</b>	<b>2.296.782</b>	<b>812.462</b>	<b>813.972</b>	<b>717.505</b>	<b>702.059</b>	<b>1.236.611</b>	<b>1.215.926</b>	<b>7.795.315</b>

NB: Door de methodiek van vaststellen inwonerbijdrage ontstaan kleine verschillen.

## Bijlage 4: Lasten en baten per opgave

(bedragen x € 1.000)

Groene groeiregio	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
<b>Lasten</b>						
Algemeen	0.4	215	226	226	226	226
Versnellingsopgave woningbouw	8.1	1.254	1.156	246	246	246
Gebiedsprocessen	8.2	213	221	221	221	221
Ruimtelijke integratie opgaven	3.1	138	121	121	121	121
<b>Totaal lasten</b>		<b>1.820</b>	<b>1.724</b>	<b>814</b>	<b>814</b>	<b>814</b>
<b>Baten</b>						
Inwonerbijdrage		780	814	814	814	814
Overige middelen		1.039	910	0	0	0
<b>Totaal</b>		<b>1.819</b>	<b>1.724</b>	<b>814</b>	<b>814</b>	<b>814</b>
Aantal inwoners		777.929	782.665	782.665	782.665	782.665
<b>Bijdrage per inwoner in euro's</b>		<b>€ 1,00</b>	<b>€ 1,04</b>	<b>€ 1,04</b>	<b>€ 1,04</b>	<b>€ 1,04</b>

(bedragen x € 1.000)

Productieve regio	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
<b>Lasten</b>						
Algemeen	0.4	276	292	367	287	367
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	175	170	235	235	235
Human Capital	3.1	158	158	158	158	158
Stimuleren ondernemerschap MKB	3.1	78	98	99	99	99
<b>Totaal lasten</b>		<b>687</b>	<b>718</b>	<b>859</b>	<b>779</b>	<b>859</b>
<b>Baten</b>						
Inwonerbijdrage		686	718	718	718	718
Overige middelen		0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>		<b>686</b>	<b>718</b>	<b>718</b>	<b>718</b>	<b>718</b>
Aantal inwoners		758.706	763.303	763.303	763.303	763.303
<b>Bijdrage per inwoner</b>		<b>€ 0,90</b>	<b>€ 0,94</b>	<b>€ 0,94</b>	<b>€ 0,94</b>	<b>€ 0,94</b>

(bedragen x € 1.000)

Ontspannen Regio	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
<b>Lasten</b>						
Algemeen	0.4	166	183	183	183	183
Recreatie en toerisme	3.4	255	266	266	266	266
Groen-blauw raamwerk en landelijk gebied	5.5	217	658	226	226	226
Cultuur	5.5	26	43	27	27	27
<b>Totaal lasten</b>		<b>664</b>	<b>1.150</b>	<b>702</b>	<b>702</b>	<b>702</b>
<b>Baten</b>						
Inwonerbijdrage		664	702	702	702	702
Overige middelen		0	447	0	0	0
<b>Totaal</b>		<b>664</b>	<b>1.150</b>	<b>702</b>	<b>702</b>	<b>702</b>
Aantal inwoners		766.809	771.493	771.493	771.493	771.493
<b>Bijdrage per inwoner in euro's</b>		<b>€ 0,87</b>	<b>€ 0,91</b>	<b>€ 0,91</b>	<b>€ 0,91</b>	<b>€ 0,91</b>

(bedragen x € 1.000)

Verbonden Regio	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
<b>Lasten</b>						
Algemeen	0.4	532	546	546	546	546
Fysieke Netwerken	2.1	294	331	331	331	331
Duurzame mobiliteit en gedrag	2.1	359	360	360	360	360
<b>Totaal lasten</b>		<b>1.185</b>	<b>1.237</b>	<b>1.237</b>	<b>1.237</b>	<b>1.237</b>
<b>Baten</b>						
Inwonerbijdrage		1.184	1.237	1.237	1.237	1.237
Overige middelen		0	0	0	0	0
<b>Totaal</b>		<b>1.184</b>	<b>1.237</b>	<b>1.237</b>	<b>1.237</b>	<b>1.237</b>
Aantal inwoners		777.929	782.665	782.665	782.665	782.665
<b>Bijdrage per inwoner</b>		<b>€ 1,52</b>	<b>€ 1,58</b>	<b>€ 1,58</b>	<b>€ 1,58</b>	<b>€ 1,58</b>

(bedragen x € 1.000)

Circulaire Regio	taakveld	2026	2027	2028	2029	2030
<b>Lasten</b>						
Algemeen	0.4	174	190	190	190	190
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	649	625	195	195	195
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	129	134	134	134	134
Water en klimaatadaptatie	3.1	88	73	73	73	73
Transitie naar duurzame energie	3.1	2.048	1.364	624	624	624
<b>Totaal lasten</b>		<b>3.088</b>	<b>2.386</b>	<b>1.216</b>	<b>1.216</b>	<b>1.216</b>
<b>Baten</b>						
Inwonerbijdrage		1.166	1.216	1.216	1.216	1.216
Extern		1.921	1.170	0	0	0
<b>Totaal</b>		<b>3.087</b>	<b>2.386</b>	<b>1.216</b>	<b>1.216</b>	<b>1.216</b>
Aantal inwoners		769.826	774.475	774.475	774.475	774.475
<b>Bijdrage per inwoner in euro's</b>		<b>€ 1,51</b>	<b>€ 1,57</b>	<b>€ 1,57</b>	<b>€ 1,57</b>	<b>€ 1,57</b>



**GROENE  
METROPOOL  
REGIO** ARNHEM  
NIJMEGEN



Nieuwe Stationsstraat 10  
6811 KS Arnhem  
[info@gmr.nl](mailto:info@gmr.nl)  
[www.gmr.nl](http://www.gmr.nl)